

Examenul de bacalaureat național 2019

**Proba E. d)
Psihologie**

Varianta 2

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Senzațiile interoceptive reflectă:
 - a. însușiri ale obiectelor exterioare
 - b. natura stimulilor din mediul ambiant
 - c. stări interne legate de satisfacerea trebuințelor fundamentale
 - d. direcția de orientare a mișcărilor
2. Percepțiile semnalizează însușiri:
 - a. concrete, intuitive, în mod unitar și integral
 - b. abstracte, intuitive, în mod unitar și integral
 - c. concrete, intuitive, în mod separat și integral
 - d. abstracte, raționale, în mod separat și integral
3. Maria are în minte imaginea mărilor din curtea bunicilor. Aceasta este o reprezentare:
 - a. generală
 - b. chinestezică
 - c. individuală
 - d. auditivă
4. Motivația este:
 - a. un proces cognitiv superior
 - b. un proces cognitiv elementar
 - c. o latură a personalității
 - d. ansamblul stimulilor interni care determină comportamentul
5. Zâmbetul este o expresie emoțională specific umană. El pune în evidență o proprietate a proceselor afective. Aceasta este:
 - a. polaritatea
 - b. mobilitatea
 - c. expresivitatea
 - d. intensitatea
6. Andrei este capabil să-și mențină atenția, în cadrul unei activități, o perioadă mare de timp. Prin urmare, se poate spune despre atenția lui că este:
 - a. stabilă
 - b. distributivă
 - c. mobilă
 - d. rigidă
7. Eroul unui film înfruntă riscurile lucid, asumat și continuă multă vreme lupta pentru realizarea unui scop. Din punct de vedere al voinței, el este:
 - a. sugestibil
 - b. încăpățânat
 - c. perseverent
 - d. nehotărât

8. În procesul creativ, un rol important revine:
- motivației extrinseci
 - procedeele euristice
 - atitudinilor rutiniere
 - gândirii convergente
9. Un elev învață din nevoia de a ști, de a cunoaște, din curiozitate. Structura motivațională activată este:
- afectivă
 - cognitivă
 - negativă
 - senzorial-perceptivă
10. Curiozitatea, mirarea, dragostea de adevăr, îndoiala, ce apar în procesul cunoașterii sunt sentimente:
- estetice
 - etice
 - morale
 - intelectuale

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A.

În coloana din stânga sunt enumerate operații ale gândirii, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Sinteza	1. Este operația de descompunere, în minte, a unui obiect în elementele sale componente și de apreciere a semnificației fiecărui element în cadrul întregului.
b. Abstractizarea	2. Este operația de extindere a însușirilor unui obiect asupra unei categorii de obiecte.
c. Analiza	3. Constă în reconstituirea în minte a unui obiect, din elementele sale date izolat.
d. Generalizarea	4. Constă în evidențierea pe plan mintal a asemănărilor și a deosebirilor obiectelor și fenomenelor, pe baza unui anumit criteriu.
	5. Presupune relevarea și reținerea însușirilor considerate esențiale și necesare și eliminarea însușirilor considerate neesențiale, accidentale.

12 puncte

B.

Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Sursa imaginației rămâne experiența stocată în memorie, dar specificul procesului psihic al imaginației nu este conferit de însușirea de a reproduce realitatea, ci de a adăuga ceva realității.

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

- Menționați două procese psihice la care face referire, în mod explicit, textul. **4 puncte**
- Precizați trei caracteristici ale unuia dintre procesele psihice menționate la punctul 1. **6 puncte**
- Construiți un exemplu prin care să ilustrați imaginația reproductivă (reconstitativă). **4 puncte**
- Argumentați, în aproximativ cinci rânduri, utilitatea memorării intenționate (voluntare). **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, următorul text:

Dintre toți intelectualii, L.T. era cel mai ambițios. Îndrăzneala sa inspiră respect dar este uneori terifiantă. A ajuns să creadă că prin resursele propriului său intelect și în virtutea forței spirituale pe care o simțea în el putea induce o transformare morală a societății. El a simțit întotdeauna că este într-o anumită măsură diferit de ceilalți, oricât de mult ar fi încercat să-i înțeleagă și să se identifice cu ei [...] „Nu am întâlnit încă nici măcar un singur om care să fie la fel de bun ca mine din punct de vedere moral și care să creadă că nu-mi amintesc vreun moment din viața mea în care nu am fost atras de ceea ce este bun și nu am fost gata să sacrific totul pentru aceasta.” [...] Toți i-au remarcat privirea sălbatică, implacabilă, ochii uneori teribili; putea doborî cu privirea pe oricine. Nimeni nu i-a contestat bravura, fie ea dovedită în cadrul acțiunii, fie în afara ei. Era unul dintre aspectele imensei sale voințe.

În armată s-a arătat viteaz sub focul armelor și acest lucru i-a adus în cele din urmă promovarea [...] Eforturile de a obține medalii nu i-au fost însă încununare de succes. Îi lipsea nu numai umilința și dorința de a se supune și de a învăța, ci și solidaritatea cu camarazii săi. Era un singuratic, un capricios și dacă nu se întâmpla nimic care să îl ajute în carieră, pleca pur și simplu de pe front, deseori fără permisie sau fără să spună cuiva.

Îi plăceau dramele. Era dornic să facă un sacrificiu, fie că era vorba de comoditate, plăcere sau chiar viață, cu condiția ca acesta să poată fi făcut ca un gest mare, teatral și ca toți să-l remarce.

[...] Nevoia lui de a scrie era intermitentă; uneori scria cu emoție, cu conștiința mândră a puterii sale: „Lucrez la ceva care-mi vine de la sine, precum respirația și îmi permite să privesc de sus la ce faceți voi, ceilalți.”

(Paul Johnson - Intelectualii)

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

- A. Menționați, conform teoriei lui C. G. Jung, tipul temperamental al lui L. T. Precizați, din text, două idei/afirmații prin care să justificați răspunsul dat. **6 puncte**
- B. Considerați că L. T. era o persoană modestă? Precizați, prin apel la text, un motiv prin care să susțineți răspunsul dat. **4 puncte**
- C. Textul precizează faptul că L. T. *a simțit întotdeauna că este într-o anumită măsură diferit de ceilalți*. Menționați două motive care susțin acest fapt. **6 puncte**
- D. Prezentați, în aproximativ o jumătate de pagină, caracterul lui L. T., conform teoriei lui G.W. Allport, evidențiind o trăsătură cardinală și două trăsături principale ale caracterului acestuia. **10 puncte**
- E. Formulați un argument prin care să respingeți afirmația potrivit căreia *atitudinile sunt înnăscute*. **4 puncte**